

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850 i 1002) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków (art. 28 ust. 1 ww. ustawy). Plan sporządza się w celu utrzymania i przywrócenia do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34 poz. 186 ze zm.).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic i mapę obszaru, sporządzone w układzie współrzędnych PL – 1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych,
- 2) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru,
- 3) cele działań ochronnych,
- 4) określenie działań ochronnych,
- 5) wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru,
- 6) ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz określenie terminu jego sporządzenia.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 o powierzchni 7081,7 ha został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198 poz. 1226).

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru rozpoczęły się w 2011 roku w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytet V.

Obszar położony jest na terenie województwa małopolskiego, na terenie gmin: Alwernia, Babice, Spytkowice, Przeciszów, Zator, Tomice, Wadowice, Wieprz, Oświęcim (gmina wiejska).

Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 powstała w wyniku zgromadzenia i uzupełnienia dotychczasowych informacji o obszarze i przedmiotach ochrony z uwzględnieniem uwarunkowań geograficznych, przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych, kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego. W tym celu przeanalizowano m.in. istniejące i projektowane miejscowe plany zagospodarowania, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, plany urządzania lasu, strategie i programy dotyczące obszaru lub mogące mieć na niego wpływ.

W trakcie prac terenowych nad planem zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w obszarze oraz określono stan zachowania siedlisk gatunków. Zaproponowano dodanie do listy przedmiotów ochrony zimorodka (*Alcedo atthis*, kod A229), dla którego obszar Natura 2000 stanowi ważną ostoję. W obszarze stwierdzono liczebność tego gatunku przekraczającą 1% populacji krajowej. Gatunek ten znajduje tu odpowiednie siedliska lęgowe na dość licznych nieuregulowanych fragmentach rzeki Skawy. Zweryfikowano również występowanie w obszarze rybitwy białoskrzydłej (*Chlidonias leucopterus*, kod A198). Stwierdzono, że wpisanie tego gatunku do Standardowego Formularza Danych jako gatunku lęgowego z oceną ogólną A było wynikiem błędu. Według danych publikowanych i opinii ekspertów gatunek ten nigdy nie gnieździł się w obszarze. Gatunek był obserwowany na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy głównie w trakcie inwazyjnych wiosennych nalołów, które mają miejsce co kilka lat i są skutkiem naturalnych fluktuacji liczebności populacji tego gatunku. Zmiany te zostały zaakceptowane przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, a zaktualizowana wersja Standardowego Formularza Danych została opublikowana na stronie internetowej GDOŚ <http://natura2000.gdos.gov.pl>. Aktualnie przedmiotami ochrony w obszarze są 23 gatunki ptaków:

- perkozek (*Tachybaptus ruficollis*, kod A004),
- perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*, kod A005),
- perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*, kod A006),
- zausznik (*Podiceps nigricollis*, kod A008),
- bączek (*Ixobrychus minutus*, kod A022),
- ślepowron (*Nycticorax nycticorax*, kod A023),
- gęgawa (*Anser anser*, kod A043),
- krakwa (*Anas strepera*, kod A051),
- cyranka (*Anas querquedula*, kod A055),
- helmiatka (*Netta rufina*, kod A058),
- głowienka (*Aythya ferina*, kod A059),
- podgorzałka (*Aythya nyroca*, kod A060),
- czernica (*Aythya fuligula*, kod A061),
- kokoszka (*Gallinula chloropus*, kod A123),
- sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*, kod A136),
- krwawodziób (*Tringa totanus*, kod A162),
- mewa czarnogłowa (*Ichthyaetus melanocephalus*, kod A176),
- śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*, kod A179),
- rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*, kod A193),
- rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*, kod A196),
- zimorodek (*Alcedo atthis*, kod A229),
- podróżniczek (*Luscinia svecica*, kod A272),
- mewa białogłowa (*Larus cachinnans*, kod A459).

Za główne zagrożenia dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 uznano:

- całkowite zaniechanie prowadzenia gospodarki stawowej w całych kompleksach stawów lub ich części, powodujące zmniejszenie siedlisk dogodnych dla ptaków,
- zmniejszenie powierzchni siedlisk ptaków takich jak: szuwały, płyty roślinności wynurzonej o liściach pływających, zakrzewienia i zadrzewienia na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych oraz wyspy na stawach na skutek działalności człowieka,
- drapieżnictwo ze strony gatunków rodzimych (lis, dzik) i obcych w naszej faunie (szop pracz, norka amerykańska, jenot),
- polowania prowadzone w obrębie kompleksów stawów hodowlanych, mogące

powodować przypadkowe zabicie ptaków z gatunków chronionych, ranienie ptaków, płoszenie czy straty w lęgach w przypadku przebywania młodych ptaków na stawach w trakcie sierpniowych polowań, a w przypadku ptaków zatrzymujących się na stawach podczas jesiennych wędrówek również rozbijanie stad migrujących i straty energii na skutek wymuszonego lotu, powodujące konieczność intensywniejszego żerowania,

- różne formy aktywności i wypoczynku, m.in. wędkarstwo, kajakarstwo, motolotniarstwo, jeżdżenie quadami, rekreacja na zbiornikach wodnych powodujące płoszenie ptaków, niszczenie ich siedlisk i lęgów, co przyczynia się do zmniejszenia sukcesu lęgowego,

- presję ze strony zwierząt domowych: psów i kotów. Problem stanowią zwłaszcza psy biegające po terenach kompleksów stawów bez uwięzi, powodujące płoszenie ptaków, co może przyczynić się do strat w lęgach,

- niszczenie brzegów wysp z koloniami ptaków przez falowanie wody, co powoduje rozmywanie wysp i przez to zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego.

W celu utrzymania lub poprawy stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 zaplanowano szereg działań ochronnych.

Działania ochronne związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zaproponowane w zarządzeniu podzielono na obligatoryjne i fakultatywne. Szczegóły dotyczące terminów i techniki wykonywania czynności ochronnych wynikają z potrzeb życiowych gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze i są niezbędne dla utrzymania ich populacji i siedlisk w dobrym stanie.

Do działań obligatoryjnych związanych z gospodarką rybacką prowadzoną w kompleksach stawów hodowlanych należą:

- prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej (pod tym pojęciem rozumie się prowadzenie gospodarki na poziomie nie przekraczającym 1500 kg/ha przyrostu) w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze lub przywrócenie ekstensywnej gospodarki tam, gdzie jej zaprzestano – jest to kluczowe działanie, konieczne do zachowania różnorodności gatunkowej ptaków wodno-błotnych w obszarze, gdyż zarówno zaniechanie, jak i intensyfikacja gospodarki rybackiej przyczynia się do zaniku lub niekorzystnego przekształcenia siedlisk ptaków chronionych w obszarze;

- ochrona istniejących stanowisk gatunków chronionych roślin istotnych dla ptaków wodnych (dotyczy gatunków roślin: grzybieńczyka wodnego, grążela żółtego, grzybieni białych, kotewki orzecha wodnego) stanowiących miejsce zakładania gniazd rybitwy białowąsej oraz niektórych gatunków kaczek i perkozów;

- ochrona roślinności stanowiącej dogodne miejsce lęgów dla ślepowrona (krzewy i niskie drzewa porastające wyspy z koloniami lęgowymi tego gatunku);

- ochrona zadrzewień rosnących nad brzegami cieków wodnych;

- ochrona roślinności krzewiastej porastającej groble stawów;

- utrzymanie lub przywrócenie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego w obrębie trwałych użytków zielonych w obszarze, stanowiących aktualne i potencjalne siedlisko lęgowe krwawodzioba.

Powyższe działania o charakterze obligatoryjnym mają na celu zachowanie istniejących obecnie siedlisk cennych z punktu widzenia ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Do działań fakultatywnych związanych z gospodarką rybacką prowadzoną w kompleksach stawów hodowlanych należy m.in.: kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na stawach:

- utrzymanie w dobrym stanie technicznym infrastruktury stawowej umożliwiającej utrzymanie wody w stawach (budowa nowych urządzeń oraz konserwacje i remonty już

istniejących);

- ograniczenie zmian poziomu wody w stawach w trakcie okresu lęgowego ptaków
- osuszanie i napełnianie stawów powinno być prowadzone poza okresem od 1 kwietnia do 31 sierpnia, czyli okresem, kiedy większość gatunków odbywa lęgi na stawach. Utrzymanie poziomu wody w stawach w tym okresie jest ważne zarówno w przypadku gatunków ptaków gniazdujących na wyspach, płatach roślinności pływającej, jak i w obrębie szuwarów, gdyż osuszenie stawu zwiększa penetrację tych siedlisk przez drapieżniki i znacząco wpływa na obniżenie sukcesu lęgowego ptaków. Ważne jest, aby przy obniżaniu poziomu wody w trakcie sezonu lęgowego (jeśli jest to niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej), staw nie był całkowicie opróżniony. Zaleca się pozostawienie lustra wody o głębokości utrudniającej drapieżnikom lądowym dostęp do miejsc lęgowych ptaków;

- kształtowanie roślinności szuwarowej poprzez jej wykaszanie na wybranych stawach, gdzie zajmuje ponad 60% powierzchni zbiornika – przed realizacją powyższego działania zaleca się konsultację z ekspertem ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 w celu dostosowania powierzchni i lokalizacji płatów szuwarów pozostawionych po koszeniu do potrzeb różnych gatunków ptaków, przy uwzględnieniu konieczności racjonalnego gospodarowania na stawach. Obecność tego typu siedliska jest kluczowa, gdyż stanowi ono miejsce lęgów, żerowania i schronienia dla wielu gatunków ptaków chronionych w obszarze (bączek, kaczki, perkozy, kokoszka). Poszczególne gatunki ptaków mają odmienne wymagania odnośnie powierzchni i struktury płatów tego siedliska. Bączek zasiedla zarówno rozległe płaty, jak i wąskie pasy szuwarów trzcinowych i pałkowych. Kaczki gnieźdzą się we wnętrzu rozległych szuwarów lub na ich granicy z wodą. Płaty szuwarów zlokalizowane w oddaleniu od brzegu są lepsze dla ptaków zakładających w nich gniazda niż pasy rosnące wzdłuż grobli z uwagi na oddalenie od brzegu i mniejszą penetrację przez drapieżniki. Najlepszym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony różnych gatunków jest więc utrzymanie szuwarów o zróżnicowanej powierzchni i strukturze w obrębie kompleksu, przy czym zaleca się, aby pokrycie szuwarami nie przekraczało 60% powierzchni danego zbiornika. W odniesieniu do całego kompleksu pokrycie roślinnością szuwarową powinno wynosić min. 10% łącznej powierzchni stawowej, a optymalnie stanowić 30%.

Mając na uwadze fakt, że gospodarka stawowa nastawiona ściśle na ochronę ptaków jest mniej dochodowa, zapisy dotyczące działań ochronnych zostały tak skonstruowane, aby zabezpieczyć przedmioty ochrony i jednocześnie umożliwić właścicielom i zarządcom gospodarstw rybackich otrzymywanie dopłat wodno-środowiskowych.

Zaplanowano również działania mające na celu zachowanie siedlisk gatunków ptaków związanych z rzekami (zimorodek, sieweczka rzeczna i rybitwa rzeczna) i mniejszymi ciekami wodnymi (zimorodek). Szczególnie cennymi elementami doliny rzecznej są skarpy i wyrwy brzegowe (dla zimorodka) oraz kamieniste i piaszczyste łąchy i wyspy (dla sieweczki rzecznej i rybitwy rzecznej). Prace w obrębie koryta rzeki, które mogą spowodować zniszczenie wymienionych siedlisk, dopuszcza się jedynie w sytuacjach zagrożenia infrastruktury nadbrzeżnej i braku rozwiązań alternatywnych.

W planie zaproponowano również działania ochronne minimalizujące negatywny wpływ polowań prowadzonych w obszarze Natura 2000 na przedmioty ochrony. Są to:

- szkolenia z rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych dla myśliwych polujących w obszarze;

- kontrola ilości i przynależności gatunkowej upolowanych ptaków podczas wybranych polowań prowadzona przez ornitologa lub sprawującego nadzór nad obszarem;

- podjęcie działań przez sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 w celu opóźnienia terminu rozpoczęcia jesiennych polowań na ptaki oraz stopniowego zastępowania śrutu ołowianego śrutem wykonanym z nietoksycznego metalu;

- ograniczenie negatywnego wpływu gospodarki łowieckiej na przedmioty ochrony poprzez analizę planów łowieckich na etapie strategicznej oceny;

- odstąpienie od pływania łodzią po stawach podczas polowań, szczególnie w obrębie siedlisk ptaków (szuwały, płyty roślinności pływającej), w okresie od 15 sierpnia do 15 września.

Powyższe działania ochronne mają na celu ograniczenie płoszenia ptaków, strat w lęgach na skutek rozpoczynania polowań w okresie, gdy część ptaków może jeszcze karmić młode na stawach, omyłkowych odstrzałów ptaków z gatunków objętych ochroną ścisłą, a także zapobieganie zatruciom na skutek połykania wraz z pokarmem toksycznego śrutu ołowianego.

W planie zadań ochronnych zaplanowano również szereg działań związanych z ochroną czynną gatunków i ich siedlisk w obszarze Natura 2000. Są to:

a) redukcja drapieżników,

b) kształtowanie siedlisk lęgowych ptaków:

- gatunków związanych z roślinnością szuwarową oraz wynurzona o liściach pływających (kaczki, perkozy, rybitwa białowąsa, kokoszka, bączek) - poprzez odtworzenie płatów tej roślinności na możliwie największej powierzchni stawów z uwzględnieniem wymogów racjonalnej gospodarki rybackiej;

- ślepowrona – poprzez nasadzenia krzewów i niskich drzew na wyspach, na których znajdują się kolonie lęgowe tego gatunku;

- mew: białogłowej, czarnogłowej i śmieszki oraz rybitwy rzecznej – usuwanie krzewów i innej roślinności na wyspach, na których znajdują się kolonie lęgowe tych gatunków;

c) ochrona wysp lęgowych przed niszczeniem na skutek naturalnych procesów erozyjnych poprzez umacnianie ich brzegów;

d) tworzenie nowych miejsc lęgowych dla mew i rybitw w postaci ziemnych i zwirowych wysp na zbiornikach wodnych lub pływających platform zbudowanych z materiału roślinnego.

Mając na uwadze zasady gospodarowania na stawach hodowlanych, w przypadkach, gdy nie będą mogły zostać spełnione pewne warunki (np. utrzymanie optymalnej powierzchni płatów roślinności wynurzonej pływającej) zaproponowano działania alternatywne (np. tworzenie platform i wysp lęgowych).

Plan zadań ochronnych wskazuje również działania ochronne mające na celu ograniczenie presji turystyki, w szczególności spacerowiczów z psami, na przedmioty ochrony w obszarze (informacja o zakazie wprowadzania psów bez uwięzi na teren kompleksu stawów, zmniejszenie antropopresji poprzez opracowanie koncepcji skanalizowania ruchu turystycznego i odsunięcia go od kluczowych lęgowisk ptaków, a także budowa infrastruktury turystycznej m.in. ścieżek edukacyjnych, wież obserwacyjnych, w oparciu o stworzoną koncepcję).

Zaproponowano również działanie dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony polegające na inwentaryzacji płatów roślinności pływającej, stanowiących dogodne miejsce zakładania gniazd dla takich gatunków jak m.in. zausznik, rybitwa białowąsa.

Zaplanowany w planie monitoring dotyczy:

- kontroli eliminacji drapieżników w obszarze prowadzonej przez lokalne koła łowieckie,

- kontroli pozyskania ptaków w wyniku prowadzenia gospodarki łowieckiej

w obszarze;

- sprawdzenia powierzchni i lokalizacji płatów roślinności o liściach pływających złożonych z czterech gatunków chronionych roślin: kotewki orzecha wodnego, grzybieńczyka wodnego, grzybieni białych, grążela żółtego, tworzących miejsca gniazdowania dla kilku gatunków ptaków chronionych w obszarze,

- kontroli stanu wysp, na których znajdują się kolonie lęgowe ślepowrona, mew, rybitwy rzecznej;

- kontroli skuteczności przeprowadzanych działań ochronnych;

- oceny stanu populacji i siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych:

- Uchwała nr XXVIII/218/2005 Rady Miejskiej w Alwerni z dnia 2 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Alwernia (z późn. zm.),

- Uchwała nr XLVIII/237/10 rady Gminy Spytkowice z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Spytkowice,

- Uchwała nr XXXVIII/207/06 Rady Gminy Przeciszów z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przeciszów (z późn. zm.),

- Uchwała nr VIII/31/2011 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zator,

- Uchwała Nr XIX/115/2004 Rady Gminy Tomice z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Gminy Tomice,

- Uchwała nr XLIII/238/06 Rady Gminy Wieprz dnia 27 lutego 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw gminy Wieprz,

- Uchwała Rady Gminy Tomice Nr XV/118/2012 z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomice.

Zaproponowano wprowadzenie do powyższych dokumentów zapisu informującego o tym, że inwestycje lub zmiana sposobu gospodarowania w granicach obszaru Natura 2000 lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, a w szczególności zmiany dotychczasowej funkcji stawów oraz lokalizacji zabudowy i infrastruktury przyczyniającej się do ograniczania miejsc dogodnych dla lęgów i żerowisk, płoszenia i niepokojenia ptaków (z wyjątkiem działań służących prowadzeniu prawidłowej gospodarki rybackiej), mogą znacząco negatywnie wpływać na przedmioty ochrony obszaru, jego integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Należy również wykluczyć możliwość pozyskiwania kruszywa z rzeki Skawy.

Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granicy obszaru i nie stwierdzono konieczności jej zmiany. Gmina Przeciszów zwróciła się z wnioskiem o wyłączenie z obszaru Natura 2000 części działek znajdujących się na jej terenie. Dopuszczono możliwość wyłączenia części spośród zaproponowanych działek, gdyż obejmują one tereny zabudowane, nie będące siedliskiem lęgowym żadnego gatunku ptaka chronionego w obszarze.

Nie wskazano konieczności sporządzenia planu ochrony dla obszaru, bowiem plan zadań ochronnych jest narzędziem wystarczającym do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom

i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa. W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu. W tym celu zidentyfikowano właścicieli gruntów prywatnych oraz innej własności, podmioty związane z ochroną obszaru oraz z jego gospodarczym wykorzystaniem, lokalne samorządy, organizacje pozarządowe.

Obwieszczenie o przystąpieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie do opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 (znak pisma: OP-II.082.1.3.2012.IB z dn. 30.01.2012 r.) zostało podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 30.01.2012 r. do 29.02.2012 r. Obwieszczenie zostało również przesłane do gmin: Alwernia, Babice, Spytkowice, Przeciszów, Zator, Tomice, Wadowice, Wieprz, Oświęcim.

W dniu 30.11.2011 r. odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne, na które zaproszeni zostali przedstawiciele wszystkich samorządów lokalnych pokrywających się z obszarem Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 oraz innych podmiotów zidentyfikowanych jako potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu zadań ochronnych: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, zarządców cieków wodnych, zarządców dróg, instytucji zajmujących się gospodarką rolną i leśną, organizacji związanych z łowiectwem i wędkarstwem, przedstawicieli gospodarstw rybackich, organizacji ekologicznych, instytucji naukowych i lokalnych stowarzyszeń. Na spotkaniu przedstawiono ogólne założenia tworzenia planu zadań ochronnych, zebrane i wstępnie przeanalizowane informacje o obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 oraz ustalono dalsze zasady współpracy i sposoby komunikowania się. Poruszono również istotne dla tego obszaru zagadnienia związane z gospodarką rolną i rybacką, gospodarką łowiecką i wędkarstwem. Spośród uczestników spotkania utworzony został Zespół Lokalnej Współpracy.

W dniu 16.10.2012 r. zorganizowano drugie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy, na którym przedstawiono projekt dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, a w szczególności wyniki prac terenowych, wyznaczone cele ochrony, zidentyfikowane zagrożenia oraz propozycje rodzaju i zakresu działań ochronnych.

Trzecie spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 13.11.2012 r. Przedstawiono na nim do konsultacji cały projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, a w szczególności omówiono zapisy dotyczące działań ochronnych zaplanowanych w obszarze.

W trakcie prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zgłaszali uwagi zarówno na piśmie, jak i ustnie do protokołu podczas spotkań konsultacyjnych. Podsumowanie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy znajduje się w tabeli nr 10 w szablonie dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005.

Dane zawarte w planie zadań ochronnych umieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (www.pzo.gdos.gov.pl).

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w związku

z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 11 marca 2014 r. ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie znak: OP-II.082.1.43.2014.KP informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez:

- wywieszenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w terminie 11.03.-1.04.2014 r.;

- wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędów: Gminy Babice (w dniach 14.03.-30.04.2014), Miejskiego w Alwerni (w dniach 14.03.-04.04.2014 r.), Gminy Oświęcim (w dniach 11.03.-01.04.2014 r.), Gminy Spytkowice (w dniach 12.03.-01.04.2014 r.), Gminy Przeciszów (w dniach 12.03.-29.04.2014 r.), Gminy Tomice (w dniach 11.03.-02.04.2014 r.), Miejskiego w Zatorze (w dniach 18.03.-22.04.2014 r.), Miejskiego w Wadowicach (w dniach 12.03.-01.04.2014 r.), Gminy Wieprz (w dniach 12-31.03.2014 r.).

- opublikowanie w prasie o zasięgu regionalnym – Gazecie Wyborczej w dodatku Komunikaty Kraków – w dn. 11.03.2014 r.

Projekt zarządzenia i dokumentacja do planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (<http://pzo.gdos.gov.pl/>) oraz były dostępne w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Data i podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
11.03.2014 r. osoba prywatna	Do działania nr 13 dodanie zapisu mówiącego o zaniechaniu pływania łodzią po stawach w obrębie siedlisk ptaków (szuwały, płyty roślinności pływającej) podczas polowań w okresie od 15 sierpnia do 15 września, gdy w części gniazd mogą być jeszcze młode ptaki.	Uwzględniono. Dodano zapis do działania nr 13 w zarządzeniu.
	Negatywny wpływ na siedliska ptaków w obrębie stawów hodowlanych może mieć niewłaściwy stan utrzymania urządzeń hydrotechnicznych na stawach oraz grobli. W przypadku złego stanu technicznego wyżej wymienionej infrastruktury stawowej może nastąpić zaniechanie użytkowania rybackiego na pewnych zbiornikach i związany z tym zanik siedlisk ptaków. Należy zaplanować również działanie minimalizujące negatywny wpływ tego zagrożenia na populacje ptaków chronionych w obszarze.	Uwzględniono. W zarządzeniu dopisano zagrożenie potencjalnie związane ze złym stanem technicznym infrastruktury stawowej. Zapisano również jako działanie fakultatywne utrzymanie w dobrym stanie technicznym tej infrastruktury, umożliwiającej utrzymanie wody w stawach i prowadzenie gospodarki rybackiej.
20.03.2014 r. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie	Zwrócono uwagę, że zapis we wskazaniach do dokumentów planistycznych: <i>zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan ochrony</i>	Uwzględniono. Zapis zostanie zmieniony w sposób nie formułujący zakazów, a jedynie informujący o negatywnym wpływie niektórych działań na obszar Natura 2000.

	<p>gatunków ptaków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 oraz ich siedlisk (w szczególności inwestycji polegających na zmianie dotychczasowej funkcji stawów, lokalizacji zabudowy i infrastruktury przyczyniającej się do ograniczania miejsc dogodnych dla lęgów i żerowisk, płoszenia i niepokojenia ptaków w granicach obszaru Natura 2000 lub jego bezpośrednim sąsiedztwie) powoduje zakaz realizacji inwestycji na bardzo ogólnych niesprecyzowanych podstawach np. „niepokojenia ptaków (...) w sąsiedztwie (Natury 2000)”. Zasadnym byłoby odniesienie się do przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska w zakresie inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.</p>	
27.03.2014 r. Instytut Ochrony Przyrody, Polska Akademia Nauk	<p>Usunąć zapis mówiący o dopuszczeniu prowadzenia odzwirowań w korycie rzeki Skawy i dodać zapis pozwalający na likwidację odsypisk wyłącznie poprzez przemieszczenie materiału skalnego w inne miejsce w obrębie jej koryta.</p>	<p>Uwzględniono. Dodano zapis w działaniu nr 19 „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków”: <i>Dopuszcza się likwidację odsypisk i namulisk zwiększających zagrożenie powodziowe (erozji brzegu rzeki) poprzez przemieszczenie materiału dennego spychaczem w kierunku wklęsłego brzegu lub wybranie materiału w danym miejscu koryta i wysypanie go w całości do koryta w wyższym odcinku rzeki, w miejscu uzgodnionym ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gdzie nie będzie stanowił zagrożenia – przy ograniczeniu zasięgu ingerencji wyłącznie do niezbędnego dla usunięcia powstałego zagrożenia. Prace należy wykonywać poza okresem od 1 marca do 31 lipca z wyjątkiem sytuacji nagłych związanych z bezpieczeństwem ludzi i mienia.</i> Przeformułowano również zapis mówiący o tym, w jakich sytuacjach dopuszczane są prace w obrębie koryta rzeki.</p>
28.03.2014 r. Instytut Ochrony Przyrody, Polska Akademia Nauk	<p>Uwzględnić w zapisach odnoszących się do podrózniczka (zagrożenia, działania ochronne) ziołorośli jako siedliska lęgowego tego gatunku.</p>	<p>Uwzględniono. Do zagrożenia A10.01 dodano zapis mówiący o usuwaniu roślinności zielnej z grobli. Do działania nr 17 „Ochrona roślinności krzewiastej porastającej groble stawów” dodano zapis o pozostawianiu oprócz krzewów również roślinności zielnej.</p>
	<p>Należy zweryfikować opis zagrożenia F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo - niektóre z wymienionych gatunków nie są narażone na działalność typu chwytywanie i odstrzał (m.in. bączek, kokoszka wodna, sieweczka rzeczna, krwawodziób, zimorodek, podrózniczek).</p>	<p>Częściowo uwzględniono. Zagrożenie F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo podzielono na istniejące i potencjalne. Wymienione w projekcie zarządzenia gatunki ptaków podzielono również na dwie grupy – w zależności, czy stwierdzony został ich nielegalny odstrzał (na podstawie danych publikowanych: Wiehle D. Bonczar Z. 2007. Śmiertelność ptaków w warunkach stawów rybnych. Notatki Ornitologiczne 48: 163-173), czy to zagrożenie jest wyłącznie potencjalne, nieudokumentowane.</p>

<p>Należy zweryfikować opis zagrożenia C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – wydobywanie żwiru w żwirowniach nie stanowi zagrożenia i nie powoduje utraty siedlisk ptaków, a wręcz przeciwnie – przyczynia się do ich tworzenia. Powstawanie nowych żwirowni jest jak najbardziej wskazane z punktu widzenia ochrony ptaków, bowiem dotyczą obszarów rolniczych. Należy jedynie zadbać, aby były właściwie rekultywowane. Czy były propozycje zamiany stawów na żwirownie?</p>	<p>Częściowo uwzględniono. W opisie zagrożenia pozostawiono zapis mówiący o płoszeniu ptaków podczas wydobywania kruszywa (niewątpliwie podczas pracy żwirowni może wystąpić płoszenie ptaków, gdyż maszyny pracują, po terenie porusza się wiele osób, itp.) oraz o nielegalnym wydobywaniu piasku i żwiru. Usunięto natomiast zapis mówiący o zagrożeniu jakie może powodować tworzenie nowych żwirowni.</p>
<p>Należy usunąć z mapy zagrożeń żwirownie jako miejsce negatywnego oddziaływania związanego z wydobywaniem piasku i żwiru.</p>	<p>Uwzględniono. Zmieniono mapę. Z mapy zagrożeń potencjalnych usunięto zaznaczenie żwirowni. Zagrożenie C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru odnosi się do całego obszaru. Należy zwrócić też uwagę, że na mapie zagrożeń istniejących zaznaczono żwirownie jako miejsce występowania zagrożeń takich jak: K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja), J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi, G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku, G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne, nie ma natomiast mowy o zagrożeniu C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru.</p>
<p>Zwrócono uwagę, że nie tylko brzegi wysp są narażone na erozję spowodowaną falowaniem wody, ale przede wszystkim groble stawów hodowlanych.</p>	<p>Uwzględniono. Zakres zagrożenia związanego z erozją rozszerzono o niszczenie grobli stawów przez falowanie wody i odniesiono je do wszystkich gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze, związanymi ze stawami hodowlanymi.</p>
<p>Zagrożenie związane z wędkarstwem w małym stopniu dotyczy żwirowni. Należy uwzględnić nową lokalizację (starorzecze w Miejscu) w odniesieniu do zagrożeń: F02.03 Wędkarstwo i G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne, gdyż miejsce to jest penetrowane przez wędkarzy, ludzie pływają łódkami.</p>	<p>Częściowo uwzględniono. Przykładem zbiornika powstałego w wyniku działalności żwirowni, gdzie presja wędkarzy na ptaki na nim gniazdujące jest znaczna, jest zbiornik Slepowron. Obecnie przyjeżdża tam coraz więcej wędkarzy, rozwija się zagospodarowanie brzegów zbiornika (pomosty, budki dla wędkarzy itp.). Do wymienionych zagrożeń dodano nową lokalizację - starorzecze w Miejscu (uwzględniono w opisie zagrożenia i na mapie zagrożeń istniejących). Przeanalizowano powtórnie zagrożenie ze strony wędkarstwa i na mapie zagrożeń istniejących pozostawiono lokalizację na zbiornikach pożywirowych i starorzeczu w Miejscu, zagrożenie związane z wędkarstwem dla pozostałej części obszaru zmieniono na potencjalne (analogicznych zmian dokonano w opisie zagrożenia).</p>
<p>Problem zarastania łąk stanowiących siedlisko łąkowe krwawodzioba został potraktowany dość swobodnie, a jest to najpoważniejszy problem. W latach 80-tych wokół stawów hodowlanych</p>	<p>Uwzględniono. W projekcie zarządzenia odniesiono się do kwestii zarastania łąk poprzez wpisanie zagrożenia zaniechanie/brak koszenia i zaplanowanie działania ochronnego polegającego na utrzymaniu bądź przywróceniu</p>

	znajdowało się wiele koszonych łąk, na których gnieździły się krwawodzioby, obecnie użytkowane łąki znajdują się w niewielu miejscach w obszarze. Zaproponowano rozszerzenie zakresu działania ochronnego dla krwawodzioba (działanie nr 15 Prowadzenie właściwej gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych stanowiących siedlisko lęgowe krwawodzioba).	ekstensywnego użytkowania łąk. Aby dodatkowo wspomóc ochronę tego gatunku, wprowadzono drugi wariant w działaniu fakultatywnym, odnoszący się do użytkowania ekstensywnego na łąkach, na których nie stwierdzono lęgów krwawodzioba, lecz mogą one w przyszłości stanowić potencjalne siedlisko lęgowe tego gatunku, dzięki utrzymaniu/przywróceniu na nich gospodarowania.
	Należy zmodyfikować wskazania do dokumentów planistycznych, zwłaszcza zapis: <i>jeżeli nie zagrażają zachowaniu ptaków i ich siedlisk</i> . Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe jest nadrzędnym celem publicznym i nie może być blokowane żadną uchwałą miejscową i musi być wykonane, jedyne czego można żądać to kompensacji. Taki zapis sugeruje, że bezpieczeństwo ludzi jest mniej ważnej od bezpieczeństwa ptaków. Ponadto wszystkie przedsięwzięcia o bezpośrednim i pośrednim wpływie i tak muszą podlegać ocenie na obszar Natura 2000, co wynika z przepisów prawa i nie trzeba tego zapisywać w dokumentach planistycznych.	Uwzględniono. Zapis zostanie zmieniony w sposób nie formułujący zakazów, a jedynie informujący o negatywnym wpływie niektórych działań na obszar Natura 2000.
	Monitoring działań ochronnych jest niejasno opisany, wygląda to tak, jakby sprawujący nadzór nad obszarem miał kontrolować sam siebie.	Uwzględniono. W opisie działania wyjaśniono, na czym ma polegać monitoring działań ochronnych.
28.03.2014 r. Urząd Miejski w Zatorze	Wniosek o uznanie propozycji budowy kopalni węgla na obszarze złoża „Spytkowice” jako potencjalne zagrożenie dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy. Obszar dodatkowych badań pokładów węgla i budowa kopalni przebiega przez tereny Doliny Dolnej Skawy. Eksploatacja węgla polegać będzie na wdrożeniu technologii podziemnego zagazowania węgla na skalę przemysłową, obecnie nie stosowanej w Polsce.	Uwzględniono. Dodano w zarządzeniu budowę kopalni węgla „Spytkowice” jako zagrożenie potencjalne.
28.03.2014 r. osoba prywatna	Zwrócono uwagę, że w planie termin obowiązywania planu jest określony jedynie w uzasadnieniu do zarządzenia. Termin powinien być natomiast podany w tytule planu oraz w opisach zadań, gdyż zapisy <i>działania należy wykonać w pierwszych latach obowiązywania planu</i> lub <i>działania należy prowadzić w całym okresie obowiązywania planu</i> mają charakter luźny i małoobligujący konkretne podmioty do wywiązania się terminowego z planu.	Nie uwzględniono. Termin obowiązywania planu zadań ochronnych wynika z ustawy o ochronie przyrody (art. 28 ust. 1) i nic ma potrzeby podawania go w opisie każdego działania.
	Zwrócono uwagę na fakt niechęci do Natury 2000 w gminach, niewystarczającej wiedzy wśród mieszkańców obszaru Natura 2000 i brak	Nie uwzględniono. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie wydała broszury informacyjne o obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy, które zostały

	<p>akcji szkoleniowych. Należy edukować społeczeństwo poprzez np. wydanie ulotki, w której zawarte zostaną informacje m.in. o spacerach z psami, jeźdźeniu quadami, fotografowaniu, wypalaniu traw, czyli obowiązki i prawa „miejscowych” i turystów.</p>	<p>udostępnione urzędом gmin leżących w obszarze. Akcje edukacyjne wśród mieszkańców obszarów Natura 2000 są z pewnością bardzo potrzebne i tego typu działaniami zajmują się głównie organizacje pozarządowe.</p>
	<p>Należy wprowadzić do Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach szczególne uregulowania konieczne do zachowania czystości i porządku w gminach, na terenie których jest obszar Natura 2000.</p>	<p>Nie uwzględniono. Plan zadań ochronnych nie jest dokumentem, w którym należy wprowadzać tego typu zalecenia.</p>
04.04.2014 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	<p>W projekcie zarządzenia w działaniu nr 18 jako podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie został błędnie wskazany Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Należy wpisać odpowiedni podmiot - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.</p>	<p>Uwzględniono. Poprawiono w zarządzeniu podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania nr 18.</p>
01.04.2014 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Oddział Regionalny	<p>Dopisanie do działań nr A3, A4, A7, B7, B10 (numeracja zgodna z dokumentacją) zapisu: „Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów”. Analogicznie dodać powyższy zapis do wymienionych działań ochronnych w projekcie zarządzenia.</p>	<p>Nie uwzględniono. Działania A3, A4 i A7 są działaniami z ochrony czynnej, dlatego w ich przypadku nie jest konieczne dodanie tego zapisu. Działania te każdorazowo będą wymagać uzyskania zgody właściciela na ich realizację, więc w przypadku, gdy właściciel/zarządca gospodarstwa będzie związany umową o dofinansowanie, której zapisy będą sprzeczne z danym działaniem, będzie miał prawo odmówić, aby nie dopuścić do złamania warunków umowy. W przypadku działań B7 i B10, działania te są kluczowe dla ochrony siedlisk cennych gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze. Działanie B10 polega na pozostawianiu zakrzaczeń na groblach, co nie musi się kłócić ze zobowiązaniami, jakich podjęły się gospodarstwa rybackie w ramach podpisanych umów. Zgodnie z zasadami przyznawanych dopłat właściciel/zarządca jest zobowiązany do wykaszania co najmniej 1/3 powierzchni koron grobli, co nie wyklucza pozostawiania części roślinności nieskoszonej. W przypadku działania B7 również nie będzie konfliktu z zawartymi umowami, gdyż działanie to (w formie zapisanej w projekcie zarządzenia) przewiduje jedynie utrzymanie aktualnej powierzchni płatów roślinności.</p>
	<p>W działaniu nr E2 warunek: <i>Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów należy dodać do wszystkich zadań.</i></p>	<p>Uwzględniono. Zmieniono zapis w zarządzeniu dla działania nr 11 (analogicznego do działania E2 w dokumentacji). Na skutek konsultacji z pracownikiem Agencji ujednociono zapisy w działaniu nr 11 dotyczące terminów wykonywania działania polegającego na usuwaniu nadmiaru szuwaru zgodnie z zapisami w projektach zarządzeń dla sąsiednich obszarów Natura 2000: Stawy w Brzeszczach PLB120009 i Dolina Dolnej Soły PLB120004.</p>
	<p>Usunięcie z działania nr B2 Agencji</p>	<p>Uwzględniono. Usunięto w dokumentacji</p>

<p>Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako podmiotu odpowiedzialnego za przywrócenie gospodarowania lub podmiotu odpowiedzialnego za zakres prac na stawach.</p>	<p>Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z listy podmiotów odpowiedzialnych.</p>
<p>Sugestia, że działanie nr A5 powinno się znaleźć w działaniach fakultatywnych, gdyż w ramach działań „wodnośrodowiskowych” jest możliwe dofinansowanie zakładania sztucznych siedlisk.</p>	<p>Uwzględniono. W zarządzeniu dodano dodatkowe działanie fakultatywne <i>Tworzenie siedlisk zastępczych</i>.</p>
<p>Zwrócono uwagę, że w działaniu nr B9 w punkcie 2 przy użytkowaniu kośno – pastwiskowym podano wymogi dotyczące użytkowania pastwiskowego i analogicznie w punkcie 3 – użytkowanie pastwiskowe podano wymogi użytkowania kośno – pastwiskowego. Należy poprawić błędne zapisy tak, aby były zgodne z zasadami przyznawania płatności w ramach działań obsługiwanych przez Agencję, tj. „Programu rolnośrodowiskowego”. Dodatkowo należy dodać zapis: <i>Dla gospodarstw rolnych, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych realizują inne pakiety/warianty w ramach płatności rolnośrodowiskowych uzyskiwanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działanie zacznie obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych zobowiązań.</i></p>	<p>Uwzględniono. Poprawiono błędny zapis. Dodano proponowany zapis.</p>
<p>Zwrócono uwagę na konieczność ujednoczenia dokumentacji planu i projektu zarządzenia, w szczególności Załącznika Nr 6 projektu zarządzenia z Modułem C projektu szablonu dokumentacji.</p>	<p>Nie uwzględniono. Dokumentacja planu zadań ochronnych opracowywana jest przez wykonawcę wyłonionego na drodze przetargu. Projekt zarządzenia jest natomiast przygotowywany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie w oparciu o powyższą dokumentację, co nie oznacza, że zapisy w tych dwóch dokumentach będą jednakowe. Jeżeli Regionalna Dyрекcja Ochrony Środowiska stwierdzi na etapie sporządzania projektu zarządzenia, że należy umieścić dodatkowy zapis konieczny do zapewnienia odpowiedniej ochrony ptaków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze, nie ma przeciwwskazań do jego zamieszczenia, co może powodować pewne rozbieżności pomiędzy dokumentacją a zarządzeniem. Forma i treść została dostosowana do wymogów formy dokumentu, jakim jest akt prawa miejscowego. Dokumentacja planu zadań ochronnych pisana jest językiem bardziej naukowym, dlatego na potrzeby tworzenia zarządzenia należało przeformułować pewne zapisy.</p>
<p>Działanie E2 może być sprzeczne z zapisami umów zawartych przez</p>	<p>Uwzględniono. Dodano zapis <i>dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie</i></p>

	właścicieli/zarządców gospodarstw rybackich, które zobowiązują do tworzenia ścieżek edukacyjnych w kompleksach stawów hodowlanych.	<i>planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów.</i> Na skutek konsultacji z pracownikami Agencji zmieniono zakres działania nr 10 – jako działanie fakultatywne dla gospodarstw rybackich pozostawiono skanalizowanie ruchu turystycznego w kompleksach stawów poprzez tworzenie ścieżek edukacyjnych. Pozostałą część działania (opracowanie koncepcji i stworzenie infrastruktury turystycznej) przeniesiono do działań z ochrony czynnej.
01.04.2014 r. Departament Zarządzania Zasobami Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska	Poprawić nazwy łacińskie mewy czarnogłowej i śmieszki zgodnie z obowiązującym nazewnictwem.	Uwzględniono. Poprawiono w zarządzeniu nazwy łacińskie wymienionych gatunków.
	Opis działania <i>Kontrola stosowania się gospodarstw rybackich do zapisów PZO oraz stawów hodowlanych, które zostały porzucone</i> jest niejasno sformułowany.	W zarządzeniu działanie to sformułowano w następujący sposób: <i>Monitoring działań dotyczących gospodarki stawowej i zagospodarowania terenu kompleksów stawów (dotyczy działań nr 8,10,11,12,15,17,18,20). Monitoring należy prowadzić co 3 lata od początku obowiązywania planu.</i> Działanie to ma na celu kontrolę, czy gospodarka prowadzona na stawach uwzględnia potrzeby ochrony gatunków ptaków chronionych w obszarze i zapisy planu zadań ochronnych.
	Zwrócono uwagę, że w dokumentacji w działaniu nr B5 nie podano kosztów jego wykonania, a częścią tego działania jest m.in. <i>Kontrola ornitologiczna w czasie polowań oraz kontrola ilości i przynależności gatunkowej upolowanych ptaków.</i>	Uwaga nie dotyczy projektu zarządzenia. Zapis dotyczy szablonu dokumentacji projektu planu, który został uzupełniony zgodnie ze zgłoszoną uwagą.
	Czy redukcja drapieżników jest odpowiednim działaniem zaplanowanym dla zimorodka?	Działanie dotyczące redukcji drapieżników zostało zaplanowane dla całego zestawu gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze. Drapieżniki w różnym stopniu wpływają na populacje poszczególnych gatunków. W przypadku zimorodka ataki drapieżników (np. rozgrzebywanie nor) zdarzają się rzadko, natomiast nie można wykluczyć, że takie zdarzenie będzie miało miejsce.
	Uwaga do dokumentacji (pkt 6) i zarządzenia (działanie nr 26). Zwrócono uwagę, że częstotliwość prowadzenia monitoringu (dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych) jest zbyt mała.	Uwzględniono. Zmieniono w zarządzeniu termin prowadzenia monitoringu na co 3 lata.
	Zwrócono uwagę na niewłaściwie podaną podstawę prawną w zarządzeniu.	Uwzględniono. Poprawiono podstawę prawną w zarządzeniu.
	Pytanie, czy Polski Związek Łowiecki wie o tym, że koła łowieckie są odpowiedzialne za działanie polegające na odstrzale drapieżników?	Przedstawiciele zarządu okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego oraz lokalnych kół łowieckich wchodzili w skład Zespołu Lokalnej Współpracy i brali udział w konsultowaniu projektu planu zadań ochronnych.
	W działaniu nr 9, do podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie	Uwzględniono. Dodano proponowany zapis.

	działania innych niż sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, dopisać „w porozumieniu z RDOŚ”.	
	Z opisu działania nr 12 usunąć „działanie obligatoryjne”, a z opisów działań nr 10 i 19 – „działanie fakultatywne”.	Częściowo uwzględnione. W działaniu nr 12 dopisano informację, że działanie jest obligatoryjne dla właścicieli/zarządców gospodarstw rybackich, w których w czasie obowiązywania planu stwierdzone zostaną nowe kolonie ślepowrona. W działaniu nr 19 przeformulowano jego opis, pozostawiono zapis „działanie fakultatywne”. Działanie nr 10 zostało określone jako fakultatywne, gdyż na jego wykonanie można uzyskać środki z funduszy zewnętrznych.
	Na jakiej podstawie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań nr 8, 11, 12 jest właściciel/zarządca gospodarstwa rybackiego?	Częściowo uwzględniono. W przypadku wymienionych działań obowiązek ich wykonania dotyczy właścicieli/zarządców gospodarstw rybackich, których działalność gospodarcza na stawach jest wspomagana dofinansowaniem z funduszy zewnętrznych. W przypadku działania nr 8 jest to działanie obligatoryjne, czyli podstawowe, warunkujące otrzymanie dopłat. Działanie nr 11 to działanie fakultatywne i za jego wykonanie właściciel/zarządca gospodarstwa może otrzymać dopłaty. W działaniu nr 12 zmieniono.
	W uzasadnieniu do zarządzenia dodać informację, dlaczego obszar jest ważną ostoją dla zimorodka.	Uwzględniono. Dopisano w uzasadnieniu informację, dlaczego obszar jest ważną ostoją dla zimorodka.
01.04.2014 r. Klub Przyrodników	Akt prawa miejscowego, jakim jest zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska, powinien ustanawiać jednoznaczne i powszechnie zrozumiałe normy prawne, gdyż w przeciwnym razie nie jest zgodny z zasadami techniki prawodawczej. W związku z tym należy jednoznacznie wskazać, co oznacza „utrzymanie parametrów siedliska na poziomie stanu właściwego (FV)” – tj. jaki parametr siedliska na jakim konkretnie poziomie ma być utrzymany. Analogicznie, gdy celem jest „poprawa...” – jaki element siedliska i do jakiego poziomu ma być poprawiony?	Nie uwzględniono. Cele działań ochronnych zostały ustalone zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, ze zm.). W załączniku do ww. rozporządzenia znajduje się skala ocen stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków. Do oceny stanu każdego gatunku i siedliska przyjmuje się odrębne zestawy wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 ww. ustawy. Określone cele działań ochronnych są więc zrozumiałe w świetle innych przepisów prawa.
	Samo wystąpienie do Polskiego Związku Łowieckiego z wnioskami o przesunięcie terminu rozpoczynania polowań na ptaki o 2 tygodnie nie zapewni, że takie przesunięcie nastąpi. Ponadto, dwutygodniowe przesunięcie jest zbyt małe – należy przesunąć do 15 września.	Nie uwzględniono. Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo znak DON-WP.082.1.24.2013.jb z 23.05.2013 r.), termin początku jesiennego sezonu polowań jest uwarunkowany prawnie (określony jest w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne), więc zapis w planie zadań ochronnych mówiący o przesunięciu tego terminu stałby w sprzeczności z obowiązującym prawem. Jedynymi możliwościami są działania mające na

	<p>celu zmianę terminu początku jesiennego sezonu łowieckiego w treści rozporządzenia lub uzgodnienie z lokalnymi kołami łowieckimi, aby na terenie swojego działania, w obszarze Natura 2000 rozpoczynali jesiennie polowania w późniejszym terminie. Dwutygodniowy termin przesunięcia polowań został wypracowany na etapie prac Zespołu Lokalnej Współpracy jako kompromis z kołami łowieckimi. Dodatkowo do działania nr 13 zostanie dodany zapis mówiący o niepływaniu łodzią, zwłaszcza w obrębie siedlisk ptaków (szuwały, płaty roślinności pływającej) podczas polowań w okresie od 15 sierpnia do 15 września, gdy w części gniazd mogą być jeszcze młode ptaki.</p>
<p>Zgodnie z obowiązującym prawem, plany łowieckie, jako mogące wpływać na obszar Natura 2000, podlegają obowiązkowi strategicznej oceny. Nie zmiana prawa jest tu potrzebna, ale wyegzekwowanie obowiązującego prawa, podobnie jak stało się to z planami urzędzenia lasu.</p>	<p>Uwzględniono. Zmieniono zapis w działaniu nr 13 na: <i>Ograniczenie negatywnego wpływu gospodarki łowieckiej na przedmioty ochrony poprzez analizę planów łowieckich na etapie strategicznej oceny.</i></p>

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 16 lipca 2014 r.